1600-20_2025_BUTIK REKLAMOWY_Gliwice content_srodek_reznie_2_RYOBI_Front_2_11/26/2025_15:22:15 Hygiekta

St. Peter und Paul Kirche

Die neugotische Kirche wurde 1886-1900 erbaut. Die Fresnostersäulung stammt aus der ehemaligen Burg Gutrauns und bestand bereits dem Kreuzfahrer Ulrich von Gutrauns. Die Kirche ist Teil der Pfarrei Hans Mayer ausgestattet wurden. Die Gewölbe aus Backsteinen mit Kreuzrippen. Äußere Merkmale: Dreiseitig Apsis mit Strebepfeilern. Die Glocken St. Maria, St. Josef und St. Georg. 1992 wurde Rigoi Zsolt und Szabó Rudolf die Kirche in den Jahre neue Kathed-rale.

Adres:
ul. Janowska 15
tel. 32 230 89 45

Aktiengesellschaft für Kunstgüsse

Die Aktiengesellschaft für Kunstgüsse bestehet seit ein kurzem. Ihre Werkstätte befindet sich in der Nähe von Gutrauns. Die Gesellschaft wurde 1912 und 1914 durch einen Erlass der Regierung Hans Mayer ausgestattet. Die Gesellschaft ist in der Lage, Schmuck und Verzierungen von Gebäuden, Kirchen und Denkmälern herzustellen. Die Gesellschaft hat 25 Mitarbeiter und 3 Lehrlinge. Die Produktion wird von Herrn Ing. Karl Müller geleitet. Die Gesellschaft ist Mitglied der Handelskammer Gutrauns und der Industrie- und Gewerbekammer Gutrauns.

Adres:
ul. Sokolska 37, tel. 32 335-64-03
www.muzeum@wox.pl

Bilety:
pełny: 12zł – 15zł
ulgowy: 10zł – 12zł
rodzinny: 30zł – 35zł
Sobota i niedziela: 10zł – 12zł

Gitarrenfabrik Kraut

Die Gitarrenfabrik wurde am 1935 von Herrn Kraut für die Gitarrenfabrik Kraut. Die Gitarrenfabrik ist eine Familienfabrik. Die Gitarrenfabrik hat 25 Mitarbeiter. Die Gitarrenfabrik hat 2 Lehrlinge. Die Gitarrenfabrik hat 2 Meister. Die Gitarrenfabrik hat 2 Gesellen

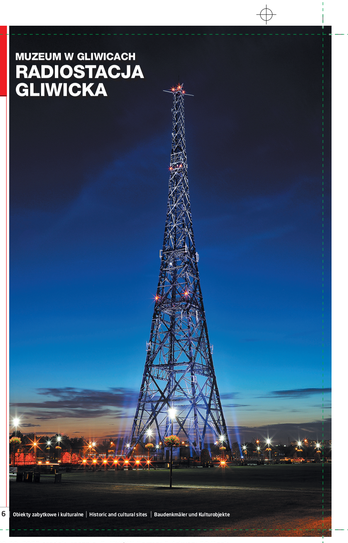

26 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 20 Back

Muzeum w Gliwicach

Początki muzeum sięgają 1905 r. Przez lata jego cztery działy: sztuka i rzemiosło artystyczne, archeologia, historia oraz etnografia, zgromadziły ponad 80 tys. eksponatów. Można je oglądać w ramach wystaw stałych i czasowych, które prezentują oddziały: muzeum: Willa Caro, Zamek Piastowski, Oddział Odlewnictwa Artystycznego, Radiostacja Gliwicka, Dom Pamięci Żydów Górnośląskich oraz galeria Czytelnia Sztuki.

Museum in Gliwice

The beginnings of the Museum date back to 1905. Over the years its four divisions: art and artistic crafts, archaeology, history, and ethnography have collected over 80 thousand artefacts which are displayed in permanent and temporary exhibitions in the Museum departments: Caro Villa, Piast Castle, Artistic Casting Department, Gliwice Radio Station, Upper Silesian Jews House of Remembrance, and the Art Reading Room gallery.

24 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 19 Back

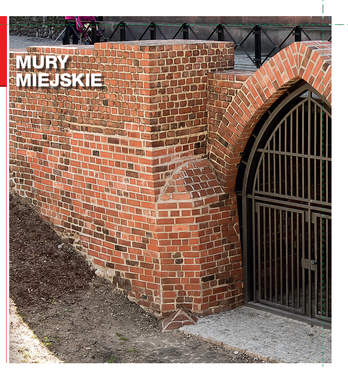

Mury miejskie

W I poł. XV w. Gliwice otoczyły mury obronne z kamienia i cegły (ok.1125 m). Ponad nimi górowało ok. 36 baszt, a do środka wiodły dwie bramy – Biała (Bytomska) i Czarna (Racibórska). Fortyfikacje te rozebrano w XVIII i XIX w., aby umożliwić rozbudowę miasta. Średniowieczny przebieg murów pozostał czytelny dzięki ulicom Dolnych i Górnych Wałów, większe ich fragmenty zachowały się przy ulicach: Grodzkiej, Basztowej i Pod Murami. Z kolei na placu Rzeźniczym zobaczymy relikty przedbramia i mostu Czarnej Bramy.

City walls

In the first half of the 15th century Gliwice got surrounded with brick and stone defensive walls (length 1,125m), with 36 towers hovering above. Two gates provided entrance to the town: the White (Bytom) Gate, and the Black (Racibórz) Gate. These fortifications were disassembled in the 18th and 19th centuries in order to allow the city to grow. The medieval layout of the walls is still legible thanks to Dolnych Wałów and Górnych Wałów streets. Bigger parts of the walls have survived at Grodzka, Basztowa, and Pod Murami streets. At Rzeźniczy square, on the other hand, we can see relics of the foregate and the bridge of the Black Gate.

22 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 18 Back

Ratusz

Pierwszy drewniany ratusz wzniesiono pod koniec XIII w. Natomiast jego obecny klasycystyczny budynek pochodzi z XIX- XX w. W 1978 r. dobudowano do niego północno-wschodni portyk z tarasem. Dominantą ratusza jest wieża o wys. 41,5 m. Z kolei jego pokątnikową ścianę zdobi najstarsza rzeźba miasta – Madonna Niepokalanego Poczęcia z 1726 r. To pamiątka obrony Gliwic przed wojskami Ernsta von Mansfelda w XVII w.

Obecnie w Ratuszu odbywają się sesje Rady Miasta, ważne szkolenia urzędników oraz są udzielane śluby. W podziemiach znajduje się również stylowa restauracja.

Town Hall

The first wooden town hall was erected at the end of the 13th century. Its current Classicist building dates back to the 19th-20th century. In 1978 its north-eastern portico with a terrace was added. A dominant of the town hall is its 41,5m-high tower. Its southern part, on the other hand, is adorned with the oldest statue in the city, Our Lady of Immaculate Conception, from 1726.

It commemorates the defence of Gliwice against the troops of Ernst von Mansfeld in the 17th century. Today the Town Hall is a place where sessions of the Municipal Council, important meetings, celebrations, and weddings are held. There is also a stylish restaurant in the basements.

20 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 17 Back

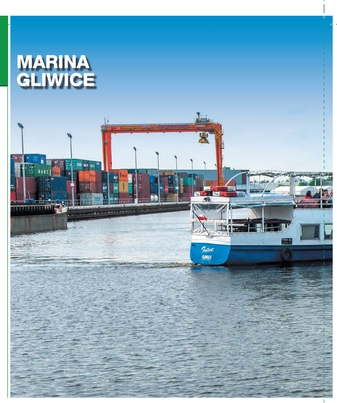

Marina Gliwice

jest przystanią motorowodną, która działa na terenie portu Gliwice. Jej statki pasażerskie Foxtrot, Samba i Rumba zabierają miłośników wodnych przygód w malownicze rejsy po kanale Gliwickim. Na miejscu można wypożyczyć 2-osobowe kajaki, łodzie motorowe i houseboaty do pływania po porze. Kanale Gliwickim i Odrze. Dzięki sieci europejskich kanałów, z gliwickiego portu można wyruszyć w podróż do Berlina, Amsterdamu lub nawet i Marsylii.

Marina Gliwice

It is a motor boat harbour operating within the premises of the Gliwice port. Its passenger vessels, Foxtrot, Samba, and Rumba offer picturesque cruises along the Gliwice Canal to fans of water adventures. You can also rent 2-person kayaks, motor boats, and houseboats to sail around the port, along the Gliwice Canal, and the Oder river. Thanks to a network of European canals, the port in Gliwice is a perfect starting point for a trip to Berlin, Amsterdam, or even Marseille.

72 | Obiekty rekreacyjne i sportowe | Recreational and sports facilities | Erholungs- und Sportzentren

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 24 Back

Stadion Miejski im. Piotra Wieczorka

Stadion Miejski otwarto jesienią 2011 r. Na jego zadaszonych trybunach może zasiąść prawie 10 tys. widzów. Boisko główne (105 x 68 m) ma podgrzewaną murawę z trawy naturalnej i oświetlenie o natężeniu 2000 lx. Boisko treningowe (20 x 40 m) posiada nawierzchnię sztuczną. Jest tutaj również trzykondygnacyjny budynek z niezbędnym zapleczem socjalnym. Stadion jest obiektem klubowym piłkarzy GKS Piast Gliwice SA.

Piotr Wieczorek Municipal Stadium

The Municipal Stadium was opened in the autumn of 2011. Its roofed stands can accommodate nearly 10 thousand spectators. The main pitch of natural grass (105 x 68 m) is equipped with an underpitch heating system and illumination with the light intensity of 2000 lx. The training pitch (20 x 40 m) has an artificial surface. There is also a 3-floor building with the necessary rest and refreshment facilities. The stadium is administered by the sports club GKS Piast Gliwice SA.

70 | Obiekty rekreacyjne i sportowe | Recreational and sports facilities | Erholungs- und Sportzentren

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 23 Back

Kryta pływalnia Olimpijczyk

Ten nowoczesny obiekt znajduje się przy Kąpielisku Leśnym. Jego kryta pływalnia ma wymiary olimpijskie (25 x 50 m) i głębokość do dwóch metrów. Dzięki dużej trybunie zawody pływackie może tu obserwować nawet 700 osób. Na miejscu działają sala fitness, sauny czynniki i firlsko, sikownia, SPA oraz kawiarnia. Pływalnia dostosowana jest do potrzeb osób niepełnosprawnych.

Przy obiekcie jest również wielofunkcyjne boisko sportowe.

Olimpijczyk Indoor Swimming Pool

This state-of-the-art facility is situated next to the Leśne Outdoor Swimming Pool Complex. It is an Olympic-size swimming pool (25 x 50 m), up to 2 m deep. Thanks to a big stand swimming competitions can be observed here by even 700 people. The complex also offers a fitness hall, a Roman sauna, a Finnish sauna, a gym, a wellness centre, and a coffee shop. The swimming pool is adapted to the needs of the disabled.

In the vicinity of the facility there is also a multifunctional sports field.

68 | Obiekty rekreacyjne i sportowe | Recreational and sports facilities | Erholungs- und Sportzentren

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 22 Back

66 | Obiekty rekreacyjne i sportowe | Recreational and sports facilities | Erholungs- und Sportzentren

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 21 Back

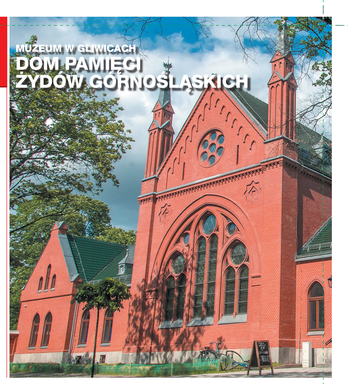

Dom Pamięci Żydów Górnośląskich

Placówką jest oddziałem Muzeum w Gliwicach i zajmuje dawny żydowski Dom Przedpogrzebowy z 1903 r. Jej otwarcie poprzedzone kilkuletnią rewitalizacją nastąpiło w 2016 r. Misją oddziału jest gromadzenie materiałowego świadectwa Żydów na Górnym Śląsku i krzewienie dialogu międzykulturowego. Dom Pamięci Żydów Górnośląskich otrzymał nagrodę marszałka województwa śląskiego (2016 r.) oraz wyróżnienie w prestiżowym konkursie Generalnego Konserwatora Zabytków *Zabytek Zadbany 2017*.

Upper Silesian Jews House of Remembrance

This facility is a department of the Museum in Gliwice and it is located in the former Jewish Prefuneral House from 1903. Its opening, preceded with seven-year-long revitalisation, took place in 2016. The mission of this place is to collect materials relating to Jews in Upper Silesia and to promote the intercultural dialogue. The Upper Silesian Jews House of Remembrance was given an award of the Marshal of the Province of Silesia (2016) and a distinction in a prestigious competition announced by the General Monument Conservation Officer *Well Kept Monument 2017*.

34 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 28 Back

Oddział Odlewnictwa Artystycznego

Oddział Odlewnictwa Artystycznego mieści się w dawnej maszynowni Kopalni Węgla Kamiennego Gliwice, zbudowanej w latach 1912-1914 według projektu niemieckich architektów Emila i Georga Zillmannów. Stała ekspozycja jest jedną z pierwszych nowoczesnych, interaktywnych i multimedialnych ekspozycji muzealnych na Śląsku.

Artistic Casting Museum

The Artistic Casting Museum is located in the former engine room of the Gliwice Hard Coal Mine, erected in 1912-1914 according to a design by German architects, Emil and Georg Zillmann. Its permanent exposition is one of the first modern interactive and multimedia museum expositions in Silesia.

32 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 27 Back

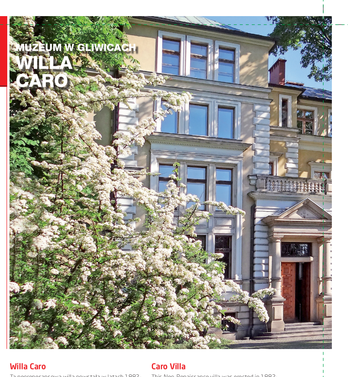

Willa Caro

Ta renesansowa willa powstała w latach 1882-1885 r. na zlecenie przemysłowca Oscara Caro. Pierwotnie była jednopiętrowa, lecz w 1924 r. dobudowano do niej drugie piętro. Willę otaczał ogród ogród. Później jej właścicielem był Nikolaj von Bellestrem, który w 1934 r. odstąpił ją magistratowi miasta. Ten z kolei przekazał obiekt Muzeum Górnośląskiemu w Gliwicach. Po 1945 r. willa stała się główną siedzibą Muzeum w Gliwicach i zarazem jedynym z jego oddziałów. Obecnie prezentowana jest tu wyposaż XIX-wiecznych wnętrz mieszkalnych górnośląskich przemysłowców, na które składają się m.in. oryginalne meble, szyndzy, kolekcje broni i trofeów myśliwskich. Od 2018 r. Muzeum w Gliwicach prowadzi Czytelnię Sztuki – miejsce wystaw i dyskusji kulturalnych.

Caro Villa

This late-Renaissance villa was erected in 1882-1885, upon the commission of a local industrialist, Oscar Caro. Initially, it consisted of only one floor, but in 1924 the second one was added. The villa was surrounded by a big garden. Later on it was owned by Nicolaus von Ballestrem, who in 1934 bestowed it to the municipality of Gliwice, which in turn handed the building over to the Upper Silesian Museum in Gliwice. After 1945 the villa became the main seat of the Museum in Gliwice, and at the same time one of its departments. Today it houses an exhibition of 19th-century residential interiors of Upper Silesian industrialists, consisting of such exhibits as genuine furniture, appliances, collections of weapons and of hunting trophies. Since 2018 Gliwice Museum has run the Art Reading Room – a venue for exhibitions and cultural discussions.

30 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 26 Back

Zamek Piastowski

Budowla ta powstała w II poł. XVI w. i była wpisana w pokątnikową linię murów obronnych miasta. Początkowo pełniła funkcje arsenału, a później więzienia, folwarku i magazynu. Gotycki wygląd odzyskała dzięki rewaloryzacji dokonanej w latach 1956-1959. Dziś jest jednym z oddziałów Muzeum w Gliwicach. W jego zbiorach są m.in. naczynia, ozdoby i narzędzia z okresu kultury łużyckiej, pamiątki z powstań śląskich i plebiscytu (1919-1921) oraz kolekcja fotografii górnośląskich obiektów przemysłowych (XIX-XX w.).

Piast Castle

This edifice was erected in the second half of the 16th century and it was part of the southern line of the defensive walls of the town. Initially, it served as an arsenal, and subsequently as a prison, a grange, and a warehouse. It regained its Gothic style thanks to the revaloruisation carried out in 1956-1959. Today it is one of the departments of the Museum in Gliwice. Its collections comprise dishes, ornaments, and tools from the Lusatian culture, artefacts from the Silesian Uprisings and the Plebiscite (1919-1921), as well as a collection of photographs of Upper Silesian industrial plants (19th-20th c.).

28 | Obiekty zabytkowe i kulturalne | Historic and cultural sites | Baudenkmäler und Kulturobjekte

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 25 Back

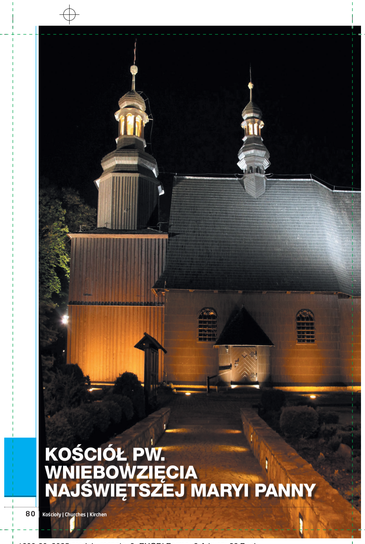

80 | Kościoły | Churches | Kirchen

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 32 Back

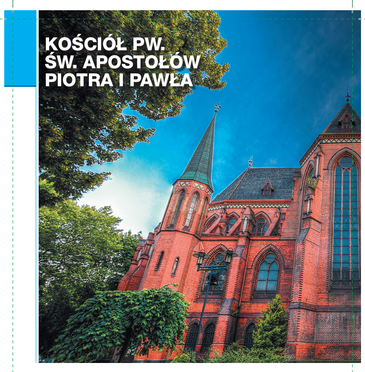

Kościół pw. Św. Apostołów Piotra i Pawła

Ten neogotycki kościół został wzniesiony w latach 1886-1900. Jego wyposażenie jest dziełem Zakładu Sztuki Kościelnej Carla Buhla z Wrocławia. W świątyni znajdują się ołtarz główny i cztery ołtarze boczne, wykonane przez firmę Mayer z Monachium. Natomiast zdobiące je obrazy namalował Julian Waldowski w 1889 r. W wyposażeniu kościoła są 55-głosowe organy firmy Gebrüder Rieger z 1936 r. Ich piękne brzmienie słyszeliśmy międzynarodowe festiwale *Dni Muzyki Organowej* w wieży kościoła (wys. 75,5 m) zawieszone są trzy dzwony: św. Maria, św. Józef i św. Jerzy. W 1992 r. papież Jan Paweł II podniósł świątynię do rangi katedry.

Church of Sts. Apostles Peter and Paul

This Neo-Gothic church was erected in 1886-1900. Its furnishings were made by the Carl Buhl Church Art Company from Wrocław. The temple houses the main altar and four side altars, executed by the Mayer company from Munich. The author of the paintings that adorn them, on the other hand, was Julian Waldowski in 1889. The church is equipped with a 55-pipe organ by Gebrüder Rieger from 1936. Their beautiful sound adds splendour to international festivals *Organ Music Days*. The church tower (75,5 m tall) houses three bells: St. Mary, St. Joseph, and St. George. In 1992 Pope John Paul II raised the status of the temple to that of a cathedral.

78 | Kościoły | Churches | Kirchen

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 31 Back

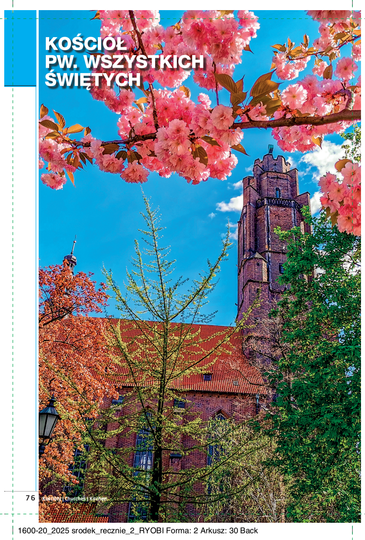

76 | Kościoły | Churches | Kirchen

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 30 Back

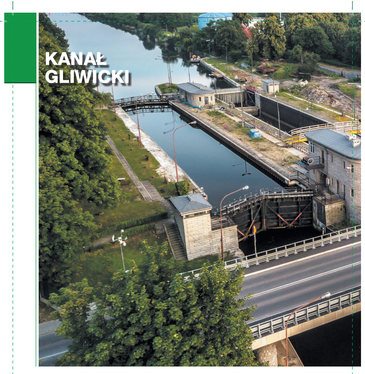

Kanał Gliwicki

Kanał został zbudowany w latach 1935-1939, jednak jego otwarcie dla żeglugi transportowej nastąpiło dopiero w 1941 r. Początek tej drogi wodnej (dł. 40,6 km) znajduje się w Będzieszynie Kozłu, a kończy w basenie portu Gliwice. Kanał zasilają rzeka Kłodnica oraz zbiorniki Dzierzno Duże i Dzierzno Małe. Wysokość jego wód regulowana jest przez dwukomorowe Śluzy Łabędy, Dzierzno, Rudziniec, Sławięcice, Nowa Wieś i Młodnica. Wszystkie Śluzy mają zbliżone wymiary, czyli 71 m długości i 12 m szerokości. Kanałem i dalej rzeką Dolą pływają przeważnie barki z węglem. Pojawiają się również na nim kajaki, motorówki i statki turystyczne.

Gliwice Canal

The canal was built in 1935-1939, but it was open for navigation only in 1941. This waterway (length 40,6 km) begins in Będzieszyn-Kozłu, and ends in the pool of the Gliwice port. Water in the canal comes from the Kłodnica river, as well as from Dzierzno Duże and Dzierzno Małe water reservoirs. The water level in the canal is regulated by two-chamber sluices: Łabędy, Dzierzno, Rudziniec, Sławięcice, Nowa Wieś, and Młodnica. All the sluices are similar in terms of their sizes – 71 m in length and 12 m in width. The canal and further on the Oder river are usually used by coal barges. Sometimes there are also kayaks, motor boats, and tourist ships sailing here.

74 | Obiekty rekreacyjne i sportowe | Recreational and sports facilities | Erholungs- und Sportzentren

1600-20_2025 srodek_recznie_2_RYOBI Forma: 2 Arkusz: 29 Back

1600-20_2025_BUTIK REKLAMOWY_Gliwice content_srodek_recznie_2_RYOBI_Back_2_11/26/2025_15:22:16
Magenta
Yellow
Cyan
Black
HEIDELBERG
Druckmaschinen
AG
Kurfürsten-Anlage 52-60
Postfach 10 29 40
69115 Heidelberg